

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pre pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša. Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 42.

V Ljubljani, v četrtek 20. februarja 1890.

Letnik XVIII.

Pogled preko Litave.

(Izvirni dopis.)

V petkovi številki našega „Slovenca“ je nekdo z dobro bakljo razsvetil čuke in sove, ki v temni plašč svojega nerazumljivega šovinizma ogrnjeni hodijo na rop. In postavno! E, morda je vendar res, da imajo sosede onostran Litave posebno daljno namero. Seveda ne vedó, kaj bo nujna posledica. Nemcem, — ali recimo „rajhu“, — so simpatični. In strije Bismarck vé, zakaj. — V resnici ni šala, kar se tolikokrat čuje: Nemštvo do Adrije. In pri tem je le treba odмести Slovenov probujajoči se živeli.

Kako umejo Madjari pometati, je znano. In da je naša starodavna, katoliška Avstrija spojena z mladim, — po abstraktnih pojmi, — s krvjo in železom zvezanim cesarstvom, je tudi znano. Škiljavi so politiki, ki ne vidijo, kam to vede, in le nerazviti pojmi, ali pa malo tópa razumnost more trditi, da je ta zveza naravna.

Madjari kopljejo in grebó nasipe, a ne za-sé; sebi le grob. Če jih ne bodo rešili Slovani, zatrli jih bodo Nemci. In rešili jih ne bodo, ko jih ne bo več v njihovih zemljah, ali ko se bodo trohici značajnih ostalcev v krutih bojih le mrznja in sovraštvo cepilo zanje.

Reveži so! Jezik — nerazviti in nesposobni za svetovno omiko — jim s silo dekretuje akademija. Slovstvo si bogatijo s slabimi prevodi, ali pa z brezbožnimi izvirnimi izdelki — brez cene. Kar je boljših pisateljev, so skoro vsi slovanskega ali pa romanskega rodú (Petöfy — Petrovič itd.)

Če bi jih ne vzdržavali židje in šovinizem, — žalostna jim majka! Da, židje in šovinizem. Liberalna, katoliški cerkvi popolnoma sovražna vlada, cvete pri njih. In oni surovi, brezprimerni, divji prizori, ki se tolikokrat ponavljajo v njihovi zbornici, zdé se mi nekako poslednje hropenje umirajočega življenja. Beda jim, da nimajo boljšega pokazati svetu. Pomilujem jih. Dobrega sicer niso storili mnogo niti Avstriji, niti Evropi; krščansko

omiko, katero je tako slavno pričel njihov sveti kralj Štefan, slekli so in sedaj v liberalnih pajčevinah, stkanih dosledno iz revolucionarnih protestantskih načel, kličejo na boj! Vendar jih pomilujem; ljudje so, in če bi hoteli živeti življenje, vredno odrešenega človeka, še bi jim bilo mesta na svetu. Če ne, zazvenil bode kmalu zvonček, oznanjujoč, da nesó h pogrebu mrtvo truplo — madjarsko. In ž njimi njihov šovinizem. In zdí se, da ni več dolgo temu! — Francozje so se že po večjem z indignacijo obrnili od njih. Ni dolgo, kar je „Le Monde“ precéj ostro govoril resnico o gnili veji evropskih narodov, — o Madjarih. — Hrvatje, da, Hrvatje? Tam je drugače. Koder so pred malo leti „vuka“ in „hajduka“ domačega svojega Velebita pozdravljali, koder so v največjem navdušenju peli, da se s „krvjo oznoji Madjar“, ko prestopi hrvatsko mejo, vspevajo izdajice! Čudna usoda dece slovenske, a usoda, ki se korak za korakom ponavlja, koderkoli Sloven zataji svojega sreča prvi in najvišji utripljej: krščanstvo. „Bogu slavo in čast!“

Ž njim je vse naše življenje spojeno. Trdno je nanizana zlata verižica, koder prvo kolesce velja Vladarju nebes in zemlje. Kdor prvi obroček samostalno odpre in lahkomisljeno vrže med „staro šaro“, — gorje mu! Car in domovina, in kakor se že imenujejo vzori, katerim so posvečeni ostali obročki, se razsujejo. — Ni jih več!

Slovaci? — Še ga vidim častitega moža-duhovnika, kako je lani ob shodu katoliških Slovenov govoril o svojih zapuščenih bratih. Govorilo se je o vseslovenski bratovščini sv. Cirila in Metoda. Nekako bolestno se je ozrl po nas, svobodnejših sinovih slovenskega imena, in dejal je: „K nam ne pošiljajte javno vabil! S težo in skrivaj sem se prikradel na katoliški shod, in po meni bi bilo, če bi se zvedelo, da zdaj tu z Vami govorim in zborujem. — Naši višji bi „a priori“ prepovedali bratovščino. Saj se še v mnogo nedolžnejših stvaréh sumi — panslavizem.“

— — — Molimo, bratje, naj poniža Bog sovražnike sv. Cerkve i tiste, ki je ne priznavajo

in jo grdé, i tiste, ki jo zlorablajo v svoje namene. Srce me zaboli, ko na to mislim, zato — obmolknem. Saj si vsakdo iz pisma, ki je leta 1888 pisal primas Simor Trefortu, in iz pisma, ki je leto izdal v obrambo, da se po bogoslovnica dovolj goji madjarski duh, fakt nabere!

Med duhovščino je skoro najbolj razširjen list „Budapesti Hirlap“. — In ta je pisal v lanski božični številki o Košutu, primerjujoč ga z našim Izveličarjem. Kristus, — mučenik, — obožavan pozneje zaradi mučeništva; tako tudi Košut. —

In letos je že pisal v nekem uvodnem članku, da Kristus ni znal grški, in vendar je bil velik mož.

Blasfemije so, da, neskončno pekelske blasfemije. S trdom sem jih zapisal, a zapisal sem jih, da se razvidi, kam vse dojde fanatizem. — Duhovniki to beró in plačujejo, ponavljam! In neki visoki cerkveni dostojanstvenik je pri banketu na čast Tiszovo, liberalnemu kalvincu-ministru, prvi napil. In o Ronay-u je dokazano, da je bil frامason. Govori se še o drugih. A dovolj! Prežalostno je govoriti o bratih take resnice. — Dokazujejo pa jasno in svečano celemu svetu, tudi slovenskemu, da je ni pod božjim solncem usmiljenja vrednejše, ubogo smešnejše kreature, kakor je — liberalen duhovnik. Da, ni je, niti med Mašukolumbi, niti med cigani. — A Bog bo sodil!

Hus v svojem in sedanjem času.

IX.

Na ta način, da je treba bolj poslušati Boga, ki veli sv. evangelij oznanjevati, kakor nadškofa, ki ne pusti Husu govoriti v betlehemiški kapeli — je utolažil Hus sebi vest in je ljudstvo zapeljal k nepokorščini do nadškofa. Tri dni pozneje, 22. junija, je vkljub prepovedi škofovi pridigoval v betlehemiški kapeli in ostro bičal škofove naredbe. Povedal je, da bode napravil priziv na papeža zoper nje, navduševal poslušalce k stanovitnosti in jim izvalil glasno obljubo, da bodo stali zvesti na njegovi strani, in sklenil je govor svoj z besedami: „Zdaj je prišla

LISTEK.

Anthropologi o Slovenski in Slovencih.

Meseca avgusta lanskega leta je bil na Dunaji zbor anthropologov in pred kratkim je prišlo na svetlo posebno „Poročilo“, ki obsega po stenografičnem zapisniku vse govore vdeležencev tega shoda. Zbranih je bilo ondi 197 mož — cvet učenjakov srednje Evrope na človekoslovnem in prazgodovinskem polji. Dvainštirideset izmed njih je poročalo o uspehih svojih preiskovanj. Pozdravil je zbrane dr. pl. Gautsch. Za predsednika so si izbrali berlinskega vseučilišnega profesorja dr. Rudolfa Virchowa, ker so imeli pri tej priliki ob jednem tudi anthropologi iz nemške države svojo sejo. Obširno je govoril predsednik o uspehih anthropologije v poslednjih 20. letih in dr. M. Hoernes o stanju te véde v Avstriji posebej. Preveč bi bilo omenjati iz tega „Poročila“ vseh govorov o raznih prazgodovinskih izkopinah in ná-nje se naslanjajočih sklepov. Zajamemo naj le nekoliko iz onih govorov, ki se tičejo naših slovenskih dežel.

Prof. dr. Zuckerkandel je studiral oblike lobanj, barvo las in postavbo starih in sedanjih planinskih

prebivalcev v notranji Avstriji. Pravi Nemci so dolgoglavi in svetlolasi, Slovani pa bolj okrogloglavi in rujava- ali črnolasi. Dandanes so v teh krajih oboji zelo pomešani, tako da se prvotni tip redko kje najde. Na razvoj pa ne upliva samo podnebje in to, kako se človek živi, ampak posebno križanje z drugim narodom. Slovenske in nemške dežele v notranji Avstriji so imele nekdanj dolgoglavce prebivalce.

Bilo jih je 87%. Zdaj imajo kratkoglavci večino. Sprememba se je zgodila — po mnenju gosp. profesorja — v nemških in slovanskih deželah. Zelo dolgoglavih Nemcev (dolichocephal) je zdaj v teh krajih 29%, kratkoglavih pa 15—20%, drugi imajo srednje kratko lobanjo. Zelo kratko (hyperbrachicephal) lobanjo imajo nemški Tirolci. Ista oblika se najde med Slovenci.¹⁾ Nekdanj je bilo na Kranjskem 41.7% dolgih in nič kratkih lobanj. A zdaj je ravno narobe. Razmera je ta: med Nemci na Koroškem je 5.7% zelo dolgih in 17% zelo kratkih lobanj, druge so srednje in kratke. Med Slovenci na Kranjskem je pa 0.8% lobanj zelo dolgih ter 42.5% zelo kratkih in druge so srednje. Le

¹⁾ Misli bi tedaj človek, da so Tirolci pravi potomci nekdanjih Slovencev, a reči se ne sme kaj takega.

Furlani imajo še bolj okrogle glave kot Slovenci. Za dolgoglavci so prišli na Kranjsko ljudje s kratkimi lobanjami.¹⁾ Nemci so se pa križali in se še križajo s kratkoglavci. Odtod postajajo Nemci vedno bolj kratkoglavci. Vendar — govornik se ustraši te misli in sam sebe popravi — ker so Nemci bolj čokati, Slovenci pa se gledé telesne dolgosti prištevajo najvišjim velikanom v Evropi, kaže se, da se Nemci niso križali s Slovenci, ampak da je že med nemškimi Bavarci, ki so po teh krajih „mirno zmagali in se naselili“, morala biti večina kratkoglavka. Zopet pa kaže na mešanje s temnolasim plemenom ta okoliščina, da se Nemcu ob času rasti lasje potemné. Isto zapazimo tudi pri kranjskem Slovincu. Že v srednjih šolah se vidi več temnolasih dečkov, kot v normalkah. Slovenci so potomci svetlolascev, a vsled križanja s črnolasci so postali temnolasi. Na Kranjskem je več temnolascev, kot v sosednjih deželah. Poseben vpliv pa delajo na goriške Slovence Furlani.

Prof. Virchow je Zuckerkandel-u oporekal, češ, da je našel preveč dolgoglavcev. Mnogo lobanj bi

¹⁾ Gosp. prof. menda hoče trditi: za Germani pa Slovenci; a ta podmena je piškava. Pis.

sila, ko se mora opasati z mečem vsakdo, in braniti postavbo božjo." To je šlo po celi deželi.

Čez tri dni napravi notar pismen priziv na papeža zoper sežiganje Wiklifovih knjig in zoper oviro pridigovanja. To pošlje Hus v svojem imenu in v imenu tovarišev, vseučilišča, plemstva itd. na Janeza XXIII.

Enak priziv zoper sežiganje spisov je napravila univerza na kralja. Kralj se je res obrnil do nadškofa v tej zadevi, in odložena je bila za nekaj časa. Med tem je nadškof napravil novo poročilo na papeža, kjer popiše Husa glavnega krivoverca češkega, kateri ne spoštuje nobene oblasti več, in prosi, naj ga papež k sebi pokliče in sodi.

Vse to je Hus zvedel, in treba mu je bilo takiko strogo vrediti. Pregledal je svoje zaveznike in po tem osnoval bojevanje.

Brez pomisleka udana je bila Husu univerza, večina ljudstva v Pragi in veliko število plemičev. Na univerzi je bil Hus vse; ljudstvo je pridobil sam z govori in pomagali so mu dijaki in revni plemiči z agitacijo po hišah. Na deželi pa so držali s Husom oni, ki so pri zadnjem preganjanju kaj ugrabili in si prisvojili in so se bali, da bo treba kdaj vračati, a Hus jim je odvzel to skrb za povračilo.

Ti trije zavezniki so bili močni in številni. Na kralja ni mogel gotovo računati, a posebnega strahu pred njim tudi ni čutil, ker je imel dvornike na svoji strani in Vencelj ni imel svoje lastne veliko volje.

Papeža je skušal dolgo časa begati s pismi, vendar se mu ni posrečilo dobiti ga na svojo stran.

V teh razmerah se je Hus ojačil in očitno postavil svojemu škofu nasproti. Potem, ko je 16. jul. nadškof ukazal sežgati spise Wiklifove, umaknil se je iz Prage na deželo in od tam je objavil izobčitev Husa in tovarišev.

Zdaj se je boj razpalil na novo. V Pragi so se Husovci bojevali s škofovimi, dokler ni Vencelj boja prepovedal pod smrtno kaznijo; škofovim svetovalcem pa je naložil, da morajo onim, katerih spise so požgali, škodo povrniti. Hieronim je bil najbolj goreč. Lastnoročno je zgrabil redovnike in zapiral, enega je celo vrgel v Veltavo.

Pri tem divjanju so se streznili mnogi prejšnjih Husovih tovarišev. Sprevideli so, da je pravica na strani škofovi, in da veliko nedolžnih bratov trpi preganjanje. Na tem razpotju so zapustili Husa in se prišli svojega pravega škofa. Prvi med temi je bil Stanislav Znojemski, goreč narodnjak, a pošena duša, Štefan Paleč, previden in delaven mož, Janez Elijev, poprej navdušen za Husa, Andrej z Broda in še drugi.

To je sicer Husa dražilo, pa poiskal si je zavetja na dvoru kraljevem; dvorniki so bili kralju povsem enaki, ker so morali slišati katero resnično iz ust nadškofa ali njegovega vikarija, so kar pihali jeze zoper višje duhovnike. Hus je bil zdaj mož po Venceljnovem srcu. Vkljub vsem škofovim in papeževim ukazom je zagovarjal Wiklifove krivoverske spise javno na univerzi, in je pripravil kralja tako daleč, da je zahteval od Janeza XXIII. preklic bule

Aleksandra V. v zadevi Wiklifove herezije na Češkem, češ, da je to samo obrekovanje njegovega kraljestva.

Na tihem pa so se Husovci posmehovali in govorili, da še šesti del heretičnih spisov niso izročili, in da se ostali pridno prepisujejo in še bolj pridno prebirajo.

V Boloniji pa, kjer je bival Janez XXIII., so izročili nadškofovo poročilo o čeških odnošajih in Husovo apelacijo komisiji pod načelništvom kardinala Otona Colonne. Sad preiskave je bil poziv Husov v Bolonijo koncem avgusta, naj se osebno zagovarja.

Husa je obšel strah in kralja naprosi, da se zanj potegne in zahteva razveljavo sodbe. Še celó kraljica Sofija je priložila svoje pismo za Husa, „svojega ljubega in pobožnega kapelana“, katerega je tako rada poslušala v betlehemiški kapeli. Naposled pošlje še Hus svoje pismo na papeža, kjer se izgovarja, da ne more priti osebno k njemu, ker ga „sovražniki zalezujejo po vseh mestih“. Pošlje pa svoje zastopnike v Bolonijo, ki naj mesto njega poravnajo zadevo.

Ko so na videz kazali pripravljenost do stvarne in zakonite poravnave s cerkvijo, delali so na tihem na vso moč, da bi te ideje zasejali in razširili med ljudi in dobili zaveznikov tudi zunaj. Hieronim je prehodil Moravsko in Ogersko v agitacijah in Hus je spletal vez z angleškimi Wiklifovci. Na Moravsko je prišel nov deželni glavar Lacek Kravař, prej najvišji kraljev dvornik in Husov pristaš.

Tako si je Hus zavaroval hrbet na zgoraj povsodi.

V Boloniji pa je šla Husova pravda svojo pot in ker se Hus ni oglasil osebno, je bil sredi februarja 1411 po kardinalu Colonne izobčen. To razsodbo je razglasil nadškof Zbinek 15. marca po vseh praških cerkvah.

Vencelj pa odgovori po Husovem nasvetu, da bo ugnal vse, „ki oškodujejo njegovo kraljestvo, v kozji rog“.

Ker nadškof, oziroma njegovi sodniki še niso bili plačali odškodnine za sežgane krivoverske spise, kakor je tirjal kraljevi krivični ukaz, porabi Vencelj to priložnost in pograbi vsa njihova posestva in zraven teh oropa še mnoga druga, ki niso imeli nič opraviti s sežganimi spisi. Nadškof je kralju stvar pojasnil, da je le storil, kar mu je bilo naloženo od papeža, in za kar je prosil kralja sam, da je torej krivično sodnike zaradi pravične razsodbe kazniti; ker pa kralj ni hotel nič povrniti, nadškof vnovič napové Pragi interdikt. Zdaj se je razvilo novo preganjanje, kjer je Hus igral vlogo Savlovo. Kdor je držal škofovo povelje, oropali so ga, pregnali ali zaprli in mučili.

Grdo, nagnusno je bilo to početje in bolj trezni možje so nasvetovali nekaj kompromis in razsodni odbor v poravnavo prepornih zadev.

In ta, ki kompromisnih pogojev ni držal, je bil Vencelj, in zato jih tudi nadškof ni mogel držati. Dasi je bil vse spolnil s svoje strani, kar je tirjalo razsodišče, ni kralj hotel ugrabljenih rečij vrniti, marveč je zaukazal še nove konfiskacije. Nadškof je prosil in čakal pet tednov na zaslišanje pri kralju,

pa ga ni hotel sprejeti. Nobene poti ni bilo več, da bi se poravnali z lepo, zato nadškof zapusti Prago in gré k Sigismundu, Venceljnemu bratu, naj bi posredoval na Češkem, a med potjo ga prehiti smrt v Požunu 28. septembra 1411.

Hus je izbral tudi to razsodišče za svoje namene. Akoravno je dobro vedel, da je razsodba neveljavna, ker je bila brez podlage, akoravno je vedel, da kralj ni držal nobenih pogojev, vendar se je Hus poprijel te razsodbe, češ, da so reči zdaj poravnane, da torej ni več treba hoditi osebno k papežu, in je v tem smislu tudi pisal v Bolonijo.

Zdaj se je v Pragi zvedela smrt nadškofa v Požunu, in začeli so ugrabiti, kdo bo njegov naslednik. Bila je pa tudi silno važna stvar, kdo zasede v tacih nemirnih časih škofov sedež.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. februarja.

Notranje dežele.

Državni zbor. Budgetni odsek je brez debate dovolil dispozicijski zaklad s 17 proti 9 glasovom. Levičarji so proti glasovali. Poslanec dr. Russ je vprašal, ali bode vlada v Budimpešti kupila primerno poslopje za avstrijsko delegacijo. Grof Taaffe je odgovoril, da bode vlada kupila tako poslopje, a za letos tega zneska še ni stavila v proračun.

Levica in dispozicijski zaklad. Gledé na dispozicijski zaklad levica ni edina. „D. Volkszeitung“ poroča, da se bo odločil del „združene nemške levica“ radi češko-nemške sprave za dispozicijski zaklad, ter sklepa svoje mnenje tako-le: „Solidarnost nemških Avstrijancev, katera se je kazala posebno v velikem klubu združene nemške levica, pokončana je vsled toli hvalisane sprave! Združena nemška levica je razbita ladija. Brhkó in trdnó, kakor do sedaj, tistega mnenja in odločnosti, zložni mej seboj in s svojimi volilci, značajni in ne besedolomljivi stojé nasproti ministerstvu le nemško-narodni poslanci, mnogo zaničevani „kalilci složnosti“ itd.“

Iz Budimpešte se poroča, da minister notranjih stvari ni potrdil sklepa mestne občine v Požunu, ki je dala dovoljenje dunajskemu društvu „Flamme“, da sozida krematorij ali napravo za sežiganje mrličev. Minister je naglašal, da je sežiganje mrličev v tesni zvezi z javnimi koristimi in torej potrebuje natančnega posvetovanja.

Vnanje države.

Srbija. Trgovski minister je v skupščini predložil dodatni kredit v znesku 120.000 frankov za črnogorske izselnike.

Bolgarija. O zaroti Paničevi ni novih poročil. Le gledé na značaj Paničev poroča se iz Sofije mej drugim to-le: Panica je surov in silovit človek. V njegovem stanovanji, katero je polno raznovrstnega orožja, je bič z napisom: „S tem bičem sem naložil lastnoročno Karavelovu več kot trideset batin“. — Karavelov je prišel pred tremi leti v ječo sém iz Ruščuka, ker je bil na sumu, da je zapleten med tamošnje zarotnike. Panica je šel k njemu v zapor ter ga tako dolgo bičal, da je bil Karavelov ves krvav. Panica pa te svoje surovosti ni tajil nikomur, marveč pravil je povsod in se hvalil, da je Karavelova toli zbičal in mu rekel: „Vem, da postaneš zopet minister in da me boš dal usmrtiti, a zdaj si v mojih rokah“. Iz tega razvidimo, da je Panica grozovit človek, sposoben za vsako še tako grozno delo. V zadnjih desetih

bil moral všteti med kratke. Tudi prof. Müllner ni bil z njegovo razpravo popolnoma zadovoljen.

Drugi govornik, ki se je dotaknil slovenskih dežel, je bil dr. Karol pl. Marchesetti, vodja tržaškemu naravoznanskemu muzeju. Poročal je o izkopinah pri Sv. Luciji na Tolminskem. Začeli so skladno preiskovati starinarji deželo primorsko pred petimi leti, a vspehi so osupljivi. Nad 500 gradišč ali (kakor méni govornik) utrjenih vasij je stalo po ondrotnih hribih v davnih časih; zbranega je že mnogo kamenenega in koščenega orodja od nekdanjih Dupljanov (prebivalcev po jamah) in razkopana grobišča kažejo omiko minolih narodov. Najvažnejše je grobišče pri Sv. Luciji. Prostor je več orolov velik, a na vrhu ni videti gomil. Odprli so dozdej nad 4000 grobov samo na tem mestu, znalo bi jih pa biti ondí še 10.000. Pri Sv. Luciji so mrliče le sežigali in shranjevali pepel, niso pa celih pokopavali, kakor na Vačah ali v Šmarjeti na Kranjskem. Le malokdaj so rabili pepelnike, večidel so ostanke grmade zakopavali prostó v zemljo. Bogatine so sežigali na lipovem lesu. Pepel in ostanke kostij so pokrili v grobu s ploščo. Za kosti, če so jih odbrali, rabili so posebne posode iz gline, razno okrašene. Našlo se je tudi par zeló visokih posod iz

bronze. Poleg glavne posode, se dobé v grobéh še druge posode, glinaste in bronzaste. Prve so gotovo domač izdelek. Zanimivo je videti na glinastih loncih, kako da so jih znali krpiti s svinčcem. Izkopalo se je pri Sv. Luciji že zeló veliko po obliki jako različne starine, kakor: situl, žar, fibul, čaš, igel, uhanov, prstanov, pasov itd. A ker je gosp. prof. Rutar v lanskem „Letopisu“ Matice Slovenske prav dobro opisal take izkopine, naj bo o tem dovolj. Po mnenju govornika kaže to grobišče, da so imeli prebivalci okrog Sv. Lucije že pred prihodom Rimljanov visoko oliko. V grobéh ni še najti nič rimskega ali galskega sledú. Prebivalci so bili v zvezi z jugovzhodnimi deželami. Prej so govorili pri nas le o Etruskih in Keltih, ali premnoge izkopine nam pričajo, da imamo tukaj pred seboj posebno kulturno skupino, ilirsko, ki razteza svoje korenine daleč doli na balkanski poluotok.

Prav zanimiv in strokovnjašk je bil dalje govor gosp. prof. in kustosa Müllner-ja iz Ljubljane. Razlagal je, kako da so ljudje v prazgodovinskih časih na Kranjskem pridelovali in obdelovali železo. Skoraj povsod po deželi, koder je mnogo starih grobov, dobi se tudi kaj stare žilindre. Tedaj so že v najstarejših časih topili tu železno rudo. Razloživši

vravnava starih priprostitih plavžev, kazal je govornik, kako da so umeli nekđaj topiti, kovati in jekliti železo za razno orožje. Da bi določil dóbo te železarije, so mu najbolj na roko izkopine na Vačah; koder se je poleg žilindre našlo tudi mnogo orožja. Tu so mrliče deloma sežigali, deloma cele zagrebali. Najdeta se dva groba drug nad drugim, sežganega mrliča spodaj in pokopanega zgoraj. Izkopine pričajo, da je spodnji grob stareji. Živela sta tedaj tu za vrstjo dva razna naroda. Stareji narod, prvotni prebivalci dežele, je mrliče sežigal, in ostanke iz grobov družega mlajega naroda, ki je mrliče pokopaval, kažejo, da bi bili to Etruski, ki so prišli iz Italije v naše kraje okrog l. 400—350 pr. Kr. Na Vačah in drugodi po Kranjskem so bili tedaj plavži in fužine že več kot 400 let pr. Kr. v cvetu, in fužinarji so bili domačini. Znano je, da gospod kustos zastopa mnenje, da so bili ti domačini Slovenci in tako učenemu svetu zatrjuje znanstveno, kar je pel že Vodnik: „Iz prvega tukaj stanuje moj rod.“ Za Etruski so prišli v deželo Kranjsko gospodovat (na Dolenjsko) Kelti in potem Rimljani, a oba naroda sta se pri izdelovanju železa posluževala prvotnih našincev.

K.

letih pečal se je Panica le z Macedonci in z macedonskim vprašanjem. Njegov namen je bil združiti Bolgare z Arnavti ter oprostiti Macedonijo. To so podrobnosti o Paničevi preteklosti. Preiskava utegne spraviti na dan še druge zanimivosti.

Francija. Grof Pariški, oče prince Orleanskega, poslal je svojemu pristašu Bocherju naslednji telegram: „Ponosen sem na svojega sina in veselim se njegovega postopanja. Njegova obsodba me je močno pretresla.“ Sedaj je grof na poti iz Amerike v Evropo. — Dne 18. t. m. govorilo se je v Parizu, da bo princ to soboto oproščen in da ga bodo poslali preko francoske meje. Ministerstvo notranjih zadev pa še ni izrazilo svojega mnenja o princu. „Soir“ meni, da bi moral princ sam ali njegov oče, grof Pariški, prositi Carnota, predsednika republike, za pomiloščenje. — Da bodo zadnje pariške volitve zopet ojačile Boulangerja, je bilo pač pričakovati. Popolnoma je iznenaden nad početjem svojih zaveznikov. Jaderno je poslal Déroulèdeju ta-le telegram: „Živel Pariz in živila narodna republika! Boulangerizem ni še pokazal nikoli toliko svoje moči!“ — Francoska vlada bi se rada oprostila nadležnih društev posebno zato, ker se boji, da se ne bi zopet ustanovila „patriotska liga“. Minister notranjih zadev je poslal okrožnico prefektom. Med drugim poudarja omenjena okrožnica tudi to-le: „Kadar se ima osnovati kako društvo, naj se ne govori: „Društvo je dovoljeno“, ker vlada ne more natančno vedeti namena društev. Govori naj se: „Pravila zagotavljajo, da društvo ne bo kalilo javnega miru, in vlada sme zahtevati, da sprejme društva gotova določila glede na mir in red.“ — V St. Etiennskih rudokopih so delavci vznemirjeni. Štiristo delavcev se je branilo iti v rov, ker so jednega delavca odpustili. Tudi v Villenboeufu štrikajo delavci v rudokopih. — V Pantinu, v okolici pariški, ustavili so delo delavci v steklarnicah.

Nemčija. Volilno gibanje v Nemčiji je jako burno. Največjo pozornost pa vzbujajo socialni demokratje, ki skušajo pridobiti nove okraje, kar pa se jim težko utegne posrečiti. Delavci namreč sprevdijo, da jim socialni demokratje v državnem zboru niso še mnogo koristili. Tako je „Deutsche Arbeiterzeitung“ objavila oklice na delavce, naj ne volijo socialnih demokratov, temveč omikane delavce ali prijatelje delavcem. Isto naglašja „Handwerkerzeitung“.

Rusija. Iz Odese se poroča, da so okoli dvatisoč vož za strelivo in prtljago ter družih vojaških vozil, izdelanih po najnovejših pravilih, poslali na ladijah iz Odese v Batum in od tam na obrežje kaspiskega morja. Tudi je šlo bajé zadnje dni dvajstisoč vojakov v Batum. Kaj se s tem namerava, je še skrivnost.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 18. febr. Kar Vam danes pišem, ni morda muha, ki mi je ravnokar pribrečala na ušesa, ampak to reč nosim v srcu vsaj že eno celo leto; zato upam, da mi ne bodejte odrekli prostora v svojem listu, ker svojih misli ali bolj prav želja nisem prikrival, marveč jih razodel nekaterim duhovnikom in tudi lajnikom — pa povsod našel prepričanje, da bi bilo res jako koristno, potrebno, da se vresničijo.

Naši dijaki dovrše večinoma srednje šole — le malo bode sramotnih izjem — z živo vero, s katoliškim prepričanjem v srcu. Gredó pa na univerzo na Dunaj, v Gradec in čez dve, tri leta ni nikake vere, ali vsaj zevajoče brezduha morečega indiferentizma, da je res groza! Dobro vem to iz lastne skušnje. Ni čuda, da se naše verne matere tako tresejo, ako sinko „noče dobro storiti“ ter gré na Dunaj, ni čudno, pravim, kajti slovensko materno srce dobro vé, da je vera več vredna, nego še tako imenitna častna služba. Da, priznam, da mi včasih solza zaigra v očesu, ko se poslavljam z blagim abiturijentom bojé se, da utegne tuja sapa v kratkem ugasiti blagodejno luč katoliškega prepričanja, ki doslej tako veselo sveti v blagem mladeničevem srcu.

Pa vendar nam je tako potreba vernih gospodov svetnega stanu! In smo vže v stiski, kje jih najdemo, ko pridejo deželne, državne volitve — skoraj jih ni! Prisiljeni smo skoraj ozirati se po duhovnikih, dasi je vsaj meni (in mislim, da tudi mnogim drugim) sveten ali katolišk mož ljubši poslanec, nego poslanec v svečeniški obleki, ker vem, da prvi mnogo več lahko koristi sv. reči, nego drugi. Ako namreč duhovnik zagovarja katoliško stvar, takoj kričé, da išče sam sebe. Žal, da imamo malo odločnih lajkov.

Pa kako temu pomagati? Od kod zlo, vemo: visoke šole so brezverske, zoperverske, profesorji večinoma veri sovražni materijalisti. Pripovedoval mi je pred kratkim slušatelj univerze, da mu je dal pri zadnjem izpitu profesor lobanjo štruca, opice in človeka z ukazom, naj mu razjasni prehod, pretvoritev štruca v opico in te v človeka. „Moral sem mu pripovedovati po njegovem razlaganju“, dejal mi

je gospod medicince, „dasi tega sam ne verujem, sicer bi me bil vrgel“. — Ta še ne veruje, ali koliko jih pa je, ki te Darwinove budalosti radi verjamejo!

Univerze torej nam kvarijo mladino — univerze, koje mi drago plačujemo, nam davijo duše naših slovenskih mladeničev. Kje naj najdem pomoči? Lastne univerze ne moremo ustanoviti, katoliška v Solnogradu bode tudi le gorka želja ostala, — pa ko bi jo tudi dobili, bode nam koristila malo, — ker jo naši mladeniči iz različnih vzrokov ne bodo obiskovali. Najti moramo torej pomoček drugje — v mestih samih, kjer so brezverne univerze. Pa kako?

Nemci imajo dijaška društva katoliška; v njih si ohrani vendar še marsikdo versko prepričanje. „Avstrija“ na Dunaji je internacionalna — sprejema vse narode, torej tudi Slovence, ali naši dijaki jej ne morejo biti udje — le malo izjem je, dasi se jim svetuje leto za letom — zdi se jim „nemška“. Naša „Slovenija“ dela pridno za slovenstvo, ali za versko prepričanje — če tudi mu sicer ni nasprotna — popolnoma nič!

Skrbeti moramo, da se s kacicim društvom za brani, popravi, izleči na Dunaju in v Gradcu, kar provzroči, pokvari univerza. To bomo pa po mojih mislih vsaj deloma dosegali, ako študujoče uboge dijake (— in ubogi so pri nas skorej vsi!) podpiramo izdatno, a le pod gotovimi pogoji, koji nam po možnosti zagotové, da podpiranci delajo v to, da si vero ohranijo. — Ali ravno to je težko, kakov modus bi se tu našel? Rekel mi je blag mož neduhovnik: podporo bodo pač vzeli radi, a za drugo se ne brigali! — Zahtevati bi se morda moralo, da pristopijo dotični katoliškemu dijaškemu društvu, ali še bolje, da se tako društvo, ako le mogoče, osnuje med slovenskim dijaštvom. V tem društvu bi bil sleherni zavezan vsaj enkrat v letu prednašati kaj v obrambo vere, zlasti zoper materijalizem in darvinizem bi morala biti naperjena taka prednašanja. Odbor učenih gospodov bi stavil vprašanja, podajal materijo obravnavanja, pri razpravah bi morali biti vsi dotični dijaki navzoči. Tako bi bili primorani čitati apologetične katoliške knjige, kojih je na izbero in bi jih podajalo društvo, in poslušati dobre obrambine govore — in slana velicega mesta bi ne umorila blage cvetice sv. vere.

Na Dunaju ali v Gradcu bi se pa ustanovil dalje odbor gospodov, ki bi se prepričevali, da dijaki spolnujejo društvena pravila in verske dolžnosti.

Podpora bi morala biti pač izdatna, da bi vsaj ta privela mladeniče, da pristopijo društvu. Sedanje podporno društvo za visokošolce na Dunaju in v Gradcu potem ne bode imelo zgube — marveč bode podpora le mnogo večja: mi bomo dajali le tem, ki se bodo kazali vredne, ono društvo pa lahko deluje dalje, kakor doslej.

Gospodje v Ljubljani in drugod, ki ste pred vsem poklicani, da kaj storite v tej reči, na noge! Stvar je resna, za naš narod velikanskega pomena — ne odlašajmo! Rešujmo tudi te drage duše milega nam naroda slovenskega! Ne bojmo se žrtv; pritrgajmo sebi, ako ni drugače, kakovo ugodnost! Ravno tak siloma pritrgani si novčič bode Gospod blagoslovil še prav posebno. Podpirajmo lačne na telesu, da ob enem obvarujemo lakote tudi duše njihove! Jaz dam z veseljem ne na leto, ampak vsak mesec nekaj goldinarjev v ta blagi namen, kakor hitro se dotično društvo osnuje.

Sobratje-duhovniki, ponovim še enkrat, preudarite, premislite, kako bi bilo najbolje; pa brzo na delo! Samo ne zaspi naj nikar sprožena misel!

Dnevne novice.

(Hudodelca,) ki je napal in ranil č. g. župnika V. Mayerja na Breznici, še niso dobili. Listi so sicer poročali, da je bil napadnik prejšnji cerkovnik. Tudi nam je došla ta vest; ker pa se nam je zdela neverojetna, nismo jo objavili. Danes smo prejeli od tukajšnjega sl. c. kr. državnega pravdnštva naznanilo: V javnih listih se je pred nekaterimi dnevi poročalo, da so zločinca zasledili v osebi bivšega cerkovnika ter ga prijeli. C. kr. okrajno sodišče v Radovljici pa je z dopisom z dne 17. t. m. št. 309 semkaj sporočilo, da zločinca doslej še niso zasledili in je napadnik še vedno neznan. Pač pa se je bil takoj po omenjenem napadu oglasil pri c. kr. okr. sodišču v Luki neki na duhu bolan človek, ki je prav zmedeno govoril o tem napadu, kakor bi bil sam storilec ali bi vsaj vedel zá-nj. Kmalu pa se je dokazalo, da ta človek govori v duševni zmeša-

nosti in da ni pravi zločinec. Mogoče, da je to dalo povod oni govorici, da so prijeli storilca.

(O č. g. župniku V. Mayerju,) katerega je nevarno ranil doslej še neznan hudodelec, poroča se nam: Razmeram primerno počuti se dobro, mrzlice ni, rane se celijo, le huda rana na levi roki se gnoji. Sedeti more zunaj postelje, a pomagati si prav nič, ker ima obe roki zavezani; to bo trajalo po izreku zdravnikovem še kakih šest tednov. Gospod prosi prijatelje in znance, naj se ga spominjajo v molitvi.

(Tatvina.) Iz Planine se nam poroča: Danes na pepelnično sredo okoli 11. ure dopoldne sta se zmuzala dva rokomavha v hišo tukajšnjega gospoda župnika in sama odklenila sobo pri tleh in drugo v gorenjem nadstropju. Župnika ravno ni bilo domá, kuharica pa je imela svoj posel v kuhinji. Čula je sicer odpiranje vrat, toda mislila, da je župnik domá in da on hodi po sobah. Med tem sta tatova obe sobi preiskala, povzila nekaj mesnih ostankov pustnega večera ter k sebi stisnila nekoliko suhih klobas, žepnih rutic in na mizi stoječo uro — ropotuljo. Stikala sta tudi po kovčgu, pa k sreči nista prišla do škatljice, kjer je imela dekla spravljeno svojo denarno imovino. Ko smukneta skozi vežna vrata, zapazi ju kuharica, skoči za njima in začne kričati: „Tat, primite ga!“ Brž so ljudje pritislili in obadva ptička prijeli. Ko so ju ljudje lovili, vrgla sta ukradene reči od sebe. Orožniki so ju odvedli v Logatec k c. kr. okrajnemu sodišču, kjer bodeta izvedela, po čem so pepelnične klobase. Eden teh postopačev je Ljubljčan, drugi iz Górenjih Gameljnov pri Ljubljani, obadva zdrava, krepka mladeniča, vojaška rezervnika. Prenočila sta poprejšnjo noč pri župnikovem sosedu, zjutraj izpila v bližnji gostilni 8 frakeljnov žganja in potem s pretenjem: „sedaj greva pa nad fajmoštra, in če nama ne bo dosti dal, obe siva ga“, napotila se v župnijo, kjer sta imela srečo in ob enem smolo. — Da se more kaj takega zgoditi pri belem dnevu, tikoma velike ceste, je zopet jeden dokaz več, kakó propada javna morála. To je pri nas v kratkem času že tretji slučaj tatvine. Po veliki cesti roma vsak dan brez števila mladih postopačev, ki jih moramo preživljati, dočim domače prebivalstvo strada, da se Bogu smili. Če ne dobé, kar zahtevajo, postavijo se ti kar s silo nasproti. Treba bi bilo skoraj v vsaki hiši imeti orožnike za varstvo, — potem bi bili ljudje brez skrbi. Na vsak način bi kazalo orožniške postaje ob veliki cesti pomnožiti. Gospóda ob cestah, pozor!

(Umrl) je predzadnjo noč Janez Primar, mlinar v Zalogu, kateri se je, kakor smo poročali, minolo soboto povozil.

(Gospa Apolonija Deisinger), posestnica v Škofji Loki, poslala je že v dugič pet goldinarjev „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“. Blagi gospej bodi zato srčna hvala!

(Fr. Ondriček pred sultanom.) Iz Carjigrada se poroča, da je češki umetelnik Fr. Ondriček igral pred sultanom v njegovi palači nad Bosporom. Sultan Abdul Hamid je bil tako iznenaden vsled Ondričkovih igr na goslih, da mu je podelil visok red in častno nagrado.

(Posojilnica v Mariboru) nam je poslala računski sklep za osmo upravno leto 1889. Ves promet je znašal 433.898 gld. 37 kr., čisti dobiček 8731 gld. 20 kr., izposojenih je 442.603 gld. 42 kr., gotovina koncem decembra je znesla 10.301 gld. 22 kr. — Odbor vabi gg. društvenike k rednemu občnemu zboru na dan 23. t. m. popoldne ob 2. uri v dvorano mariborske čitalnice. Dnevni red: Poročilo nadzorništva o letnem računu, sklepanje o porabi čistega dobička, volitev dveh članov ravnateljstva, volitev jednega člana nadzorništva, razni predlogi.

(Glavni dobiček 50.000 gld.) 3odstotnih zemljiških kreditnih srečk je pri zadnjem izžrebanji zadela serija 1241, št. 38.

(Konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske) je imel dne 10. t. m. sejo, pri kateri so bili navzoči predsednik g. dr. Th. Rudesch in odborniki gg. Hanslik, Lenarčič, Pirce, Povše in Seunig. Iz zapisnika posnamemo to le: Odbor ukrene priporočati lastnike nekaterih zasebnih žrebcev, da dobé državno podporo. — Za odpadla žrebca v Prezrenji in na Pšati ukrene odbor zahtevati dva dobra in lepa, rujava pingavška žrebca, ki sta najmanje po 170 cm visoka ter popolnoma dobra plemenjaka, če pa takih ni, pa dva clydesdealska. — Odbor ukrene prositi, da se primorska na Kranjskem rabljena žrebca Gidran in Conversavo-Mina definitivno med

kranjske žrebce uvrstita. — Iz Mengiša ponujeni žrebec posestnika Skoka se ne more kupiti. — Lenarčič predlaga zahtevati, da se ustanovi žrebčarska postaja v Žireh nad Idrijo. — Pirc predlaga, da se odbor obrne do glavnega odbora kmetijske družbe, kateri naj prosí c. kr. kmetijsko ministerstvo, da pomnoži kranjskih žrebcev število ter nekatere nadomesti z boljšimi. Ako je potrebno, prosí naj odbor državne poslance, da to opravičeno željo primerno podpirajo. — Pirc predlaga, da se vsprejme ponudba nekega sosednega konjerejskega društva za skupno izdajo slovenskega konjerejskega lista, ker bi to ne delalo nobenih stroškov, kajti nadejati se je izdatne državne podpore. — Zadnji trije predlogi se soglasno vsprejmo, ter ob enem ukrene, odsekova pravila času primerno preustrojiti.

Raznoterosti.
— Ondříček v Carjigradu. Taslavni virtuozi češki došel je te dni v Carjigrad s svojo so-progo. Vsi oni, katere godba zanima, čakajo težko njegovega nastopa. Prvi koncert Ondříček bode te dni v prostorih društva „Teutonia“. Cena vstopnini je nenavadno visoka.

— Vodopad reke Niagare uporabljen. Mnogim našim bralcem je znan visok vodopad reke Niagare; ako pa še povemo, da ima moči za 2.000.000 konjskih sil, ali 1/2 vseh strojev na zemlji, razvidimo pač lahko, zakaj jo uporabljajo v mnogovrstne svrhe. Tako n. pr. uporablja Blusy-a društvo njegove sile za kakih 6000 konjskih sil. Drugi pa se jezé nad turbinami in stroji stoječimi na tem slovečem vodopadu, češ, da zgublja divje-romantični vodopad mnogo svoje krasote vsled teh zgradb. Inženir Hamilton v Washingtonu je predlagal, da bi se vsi stroji in turbine postavljale za grmeči vodopad. Po tem nasvetu dela zdaj „Niagara Hydraulic Electric Company“, hoteč uporabiti silovitost vodopada v različne svrhe. Tudi Edison peča se sedaj z vprašanjem, kako bi mogel porabiti Niagarin vodopad za električne namene.

— Nova katoliška cerkev v Hamburgu bode kmalu dodelana. Ker je bilo primanj-kalo gradiva, dala je država na prošnjo katoliškega cerkvenega predstojnika svoto denarja, da delo ne prestane.

— Težak mož. Te dni umrl je v Silgu na Francoskem sila težak mož. Tehtal je 514 funtov in črez život je meril 214 cm. Za preširoko krsto je bila votlina rodbinske rakve preozka.

— Redka natorna prikazen. Kos hriba Mitterzetterberg se od jeseni neprenehoma giblje. Dan na dan tudi ob lepem vremenu čuti se močnejše ali lahnejše gibanje. Zibajoči se svet je poln raz-poklin, sezajočih globoko v zemljo. Na nekaterih mestih meče zdaj pa zdaj suho prst v vis. Tu in tam se odtrga kamen in leti v dolino. Velika dre-vesa, n. pr. kostanji spreminjajo vedno svoje sta-lišče. Vzrok te prikazni ni znan. Iz hiše, stoječe na zibajoči se zemlji, izselili so se ljudje.

— Srečen, kdor si vé pomagati. Neki hanoverski duhovnik je bil preganjan radi prestopka v kulturnem boji. Ravno je drčal poštni voz z njim, kar obstopijo žandarmi voz in vprašajo: „Je li pa-stor N. tukaj?“ Kaj, ali naj bi se pastor zlagal! V popolni zavesti vprašal je druge sopotnike: „Ali je pastor N. tukaj?“ „Tukaj ga ni,“ odgovorili so vsi. „Gospodje pravijo, da ga ni,“ rekel je pastor žandarmom. Nato požene postilijon konje.

— Ni nesreče brez sreče. Žena: „Oh, ljubi mož, tako oteklino imam v ustih, da jih ne morem odpreti.“ Mož: „Vsaka nesreča druží se s srečo.“

Telegrami.
Praga, 19. februarija. V tiskarni dr. Edvarda Grégra je v drugi izdaji izšla knjiga

Skladbe
r. Gregorija Riharja,
katerih lastnica je bila do svoje smrti sestra skladateljeva, Jerica Rihar, se dobivajo sedaj le še pri podpisnem.
Leopold Rihar,
kapelan v Križih. Pošta Tržič.

Stanovanje v najem.
(1)
Za sv. Jurja rok 1890 oddá magistrat v mestni poprej Jalenovi hiši v Poljskih ulicah št. 16
v pritličji ležeče stanovanje,
obstoječe iz 3 sob, 1 kuhinje, 2 kleti in 1 drvarnice v najem, in sprejema ustne in pismene ponudbe v navadnih uradnih urah.
Mestni magistrat ljubljanski,
dné 17. februarija 1890.
Županov namestnik: **Vončina s. r.**

o magistru Husu. Policija jo je na ukaz državnega pravdníštva zaplenila.
Dunaj, 20. februarija. Grof Taaffe se zvečer odpelje v Budimpešto, da se jutri vdeleži Andrassyjevega pogreba.
Budimpešta, 19. februarija. Ministerski predsednik je v zbornici predložil načrt po-stave za spomenik grofu Andrassy-ju.
Budimpešta, 20. februarija. Andrassy-jevo truplo so pripeljali ob 11. uri 20 minut. Došli so člani družine, minister Szapary, guverner Zichy, deputacija iz Reke z župa-nom. Krsto so prepeljali na dvor akademije, kjer se je zbrala velika množica.

Amsterdam, 20. februarija. V občin-skem gledališču je zjutraj nastal ogenj; vse poslopje je v plamenu. Notranji deli so po-polnoma uničeni; ponesrečil ni nihče.

št. 2. je raynkar izšel z naslednjo vsebino: 1. Vragova nevesta. (Po narodni pripovedki zložil J. H.) 2. Enaki in različni poti. II. Počena struna. (Studija. Nadaljuje D. Svetko.) 3. Selska slika. (Sp. Podgoričan. Dalje.) 4. Kurent. (Po narodni pripo-vedki zložil J. H. Dalje.) 5. Pisma iz slovanskih krajev. II. Iz Krakova. 6. Rimske elegije. I. (Peva -č.) 7. Črtice o rokovnjačih. (Spisal J. Benkovič. Dalje.) 8. Nekaj porabnih mislij o slovenščini v go-voru in pisavi. (Piše Fr. Š. Lekše. Dalje.) 9. Čutno predstavljanje pa mišljenje in zakoni mišljenja. (Piše dr. Ivan Svetina. Dalje.) 10. Slovstvo. 11. † Dav. Trstenjak. (Zl. A. M.)

Družba sv. Cirila in Metoda.

Doreske so poslale podružnice:

Metlika	16 gld.	— kr.
Št. Lenart v Slov. Goricah	74	20
Kotmar vas	20	—
Slovenji Gradec	78	—
Konjice	25	—
Št. Jurj. na južni železnici	32	—
Rečica	23	—
Ptuj	30	30
Bolez	34	—
Graška izvan akademična	32	35
Ziljska Bistrica	25	—
Vipava	8	—
Tomin	100	—
Trnovo-Il. Bistrica	13	—
Kobarid	12	70
Brdo	9	—
Mokronog	81	—
Menišija pri Cerknici	15	—
Horiška ženska	80	—
Ajdovščina	38	—

Darovali so:

Gosp. Plantan, notar v Radovljici	15	—
Vesela družba v Starem Trgu	2	60
Mohorjani v Velikovci	5	50
Nekateri, ki hočejo svoj čas krepko nadalje-vati dejanje sv. Cirila in Metoda	12	—
Slavni deželni zbor kranjski	1000	—
Pijonirji onstran Karavank	12	—
Vas Šmartno pri Litiji	121	48
Dva goriška rodoljuba	250	—
Županija sv. Lambert	100	—

V Ljubljani, dné 13. februarija 1890.
Dr. Jos. Vošnjak,
blagajnik.

Umrli so:
V bolnišnici:
15. febr. Andrej Krauland, krošnjar, 49 let. encephalis.
16. febr. Blaž Šušter, delavec, 61 let, otrpnenje pljuč.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
19. 7. u. zjut.	745-3	-1-6	sl. svzh	oblačno	0-00
2. u. pop.	745-3	1-4	"	"	"
9. u. zveč.	745-6	0-0	"	"	"
Srednja temperatura -0-1° za 0-3° nad normalom.					

Dunajska borza.
(Telegrafično poročilo.)
20 februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 70 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	110 " 75 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	118 " 45 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 90 "
Akcije avstr.-ogerske banke	933 " — "
Kreditne akcije	322 " — "
London	118 " 80 "
Srebro	— " — "
Francoški napoleond.	9 " 41 "
Cesarski cekini	5 " 59 "
Nemške marke	58 " 05 "

„Katol. Bukvarna“ v Ljubljani
tako sprejme
učenca,
ki je dovršil nekoliko razredov gimnazije ter je lepega, poštenega življenja.
Mladiči ljubljanskih starišev imajo prednost.
(3—2)

V prodajalnico na deželi
sprejme se
priletna ženska.
Kje? pové iz prijaznosti opraviništvo „Slovenca“.
(3—3)

Proti davici (diphthe-ritis),
sem tatarom dihal imamo v **katranovih pastilah** lekarja Piccoli-ja v Ljubljani izvrstno sredstvo, ki jih ozdravlja in človeka varuje pred njimi. Škatljica 25 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (11)

IVAN JAX
v Ljubljani.
Velika za-loga šivalnih strojev.
(20—16)

Genike pošiljam zastonj in franko.

Skladbe
r. Gregorija Riharja,
katerih lastnica je bila do svoje smrti sestra skladateljeva, Jerica Rihar, se dobivajo sedaj le še pri podpisnem.
Leopold Rihar,
kapelan v Križih. Pošta Tržič.

Zobolek, prašek in pasta za zobe
preč. oo. Benediktincev
opatiye Soulac (Gironde).
Dom MAGUELONNE, prijor.
Najcečje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bru-selj 1880, London 1884.
Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.
Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepčuje in popolno ozdravi čeljusti.
Zares močno ustrežemo našim p. n. citateljem, opozorujé na to starodavno ter prekorišno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.
Tvrdba SEGUIN Bordeaux (Francija)
rue Croix de Seguey 106 & 108.
Ustanovljena leta 1807.
Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.
(25)

